

OCHRONA DRZEW NA TERENACH INWESTYCYJNYCH

Drzewa na terenach inwestycyjnych są narażone na zniszczenia, dlatego należy zastosować odpowiednie środki w celu zapobiegania. Niezwykle istotna jest ocena wartości przyrodniczych i krajobrazowych terenów inwestycyjnych na etapie projektu. Wymienione zabiegi ochronne są kluczowe dla minimalizowania strat cennych drzew oraz stresu powodowanego przez prace budowlane.

Zniszczeniu, zamieraniu i usuwaniu drzew można przeciwdziałać stosując odpowiednie rozwiązania technologiczne i przyrodnicze. Niekorzystny wpływ na warunki siedliskowe drzew mają wykopy, najczęściej wykonywane pod fundamenty budynków i instalacje podziemne, ale także inne działania tj.: ubijanie i nasypywanie gleby, czy jej zatrucie szkodliwymi substancjami. Wymienione prace mogą powodować uszkodzenia systemów korzeniowych drzew, dlatego zabiegi ochronne stosowane przed budową powinny polegać na ustaleniu nienaruszalności stref ochronnych dla korzeni, pni i koron drzew.

W tym elementem na etapie projektowym inwestycji jest szczegółowa inwentaryzacja dendrologiczna, która polega na podaniu nazwy gatunku, obwodu pnia (na wysokości 130 cm), wysokości drzewa, średnicy korony drzewa, uwagi dotyczące stanu zdrowotnego, ubytków, zagrożeń dla bezpieczeństwa oraz propozycje polepszenia tego stanu (prace pielęgnacyjne, wycinka sanitarna).

W przypadku operatu dendrologicznego opis należy uzupełnić o przeznaczenie drzewa, wskazanie kolizji z projektem zagospodarowania terenu, zalecenia do zagospodarowania terenu budowy, organizacji komunikacji, zabezpieczenia drzew, prowadzenia wykopów oraz składowania materiałów budowlanych.

Sposoby zabezpieczania drzew przed uszkodzeniami:

- a) Odgródzenie od placu budowy należy ogrodzić drzewa na terenie budowy, aby zapobiec mechanicznym uszkodzeniom pni, gałęzi, ale również ubiciu gleby i jej skąd eniu. Ogrodzenie powinno się gą linii koron drzew. Zwykle stosowane jest osąd enianie pnia deskami, lecz to rozwiązanie powinno być stosowane w razie braku miejsca na wąd ciwe ogrodzenie.
- b) Stosowanie techniki tunelowania w sytuacjach, kiedy może dojć do uszkodzenia systemów korzeniowych na przykład przy wykonywaniu wykopów, które są najcz stsz przyczyn uszkodzenia systemów korzeniowych. Aby zminimalizowa uszkodzenia prace należy wykonywa r czne w obr bie bryć korzeniowej. Można także zastosowa technik tunelowania, czyli ukąd eniania instalacji w strefie systemu korzeniowego w tunelach umieszczonych na gęboko ci ok. 70 cm. Ta technika pozwala na zachowanie korzeni przy powierzchni gruntu. Polega to na wykopaniu r cznie otwartego rowu, a następnie w strefie zag szczenia drobnych korzeni przejć do tunelu. Za granic przejć rowu otwartego w wykop ustalana jest linia okapu korony.
- c) Systemy nawadniające i napowietrzające stosowane są przy wykonywaniu nasypów, które powodują zmniejszony dopływ tlenu i nawadniania powierzchniowego. Takie zmiany w środowisku drzewa mogą doprowadzić do jego uschnięcia, dlatego w przypadku konieczności zmiany poziomu gruntu należy wykonać instalację nawadniania i napowietrzania.

- d) W miarę możliwości zapobieganie składowaniu materiałów budowlanych w pobliżu drzew.
- e) Ochrona pni przed uszkodzeniami tkanek i kory. Uszkodzenia mechaniczne są niebezpieczne dla drzewa, gdy kora stanowi osłonę dla dróg transportu wody z korzeni do liści. W trakcie inwestycji pnie drzew powinny być zabezpieczane przed obdarciem jak i uderzeniami. W tym celu stosuje się osłony przypniowe polegające na odeskowaniu lub osłanianiu za pomocą maty sztywnej lub juty całej powierzchni pnia do wysokości 150 cm. Deski powinny ściśle przylegać do pnia. Oszalowanie należy opasać drutem co 40-60 cm.
- f) Ochrona koron drzew, która polega przede wszystkim na podwizywaniu gałęzi, które mogą być narażone na uszkodzenia mechaniczne. Jeżeli drzewo znajduje się zbyt blisko budynku, należy wykonać dodatkowo osłonę pomiędzy drzewem a budynkiem. Ostatecznie można wykonać również redukcję rozmiaru korony (zgodnie z obowiązującymi normami).

Aby drzewa przeżyły prowadzone prace budowlane zaleca się także prewencyjne rozwiązania przyrodnicze tj.:

- rozkładanie w strefie systemu korzeniowego ściółki i kory, co ma na celu przeciwdziałanie nadmiernemu wyparowywaniu wody oraz utrzymanie stałej temperatury gleby,
- podlewanie, co przeciwdziała niedoborom wody spowodowane ingerencją w środowisko drzewa,
- mikoryzowanie polegające na dostarczeniu w obrębie systemu korzeniowego roślinnych strzypek grzybni grzybów symbiotycznych, co ma bezpośredni wpływ na zwiększenie powierzchni chłonnej systemu korzeniowego,
- odcinanie gałęzi dotykających elewacji budynków,
- napowietrzanie strefy korzeniowej (aeracja),
- nawożenie stosowane jako zabieg wspomagający, do jego celów używa się nawozów o spowolnionym działaniu.

Strefy ochronne

Planując zabezpieczenie drzew w trakcie robót ziemnych powinno się wyznaczyć strefę ochronną, w odległości nawet 1,5 m od obrysu korony, poza zasięgiem której powinny być wyznaczone przejścia i przejazdy oraz miejsca składowania materiałów. Innym sposobem wyznaczania strefy ochronnej jest wyznaczanie jej na podstawie zasięgu korony. Odległość od pnia rzutu obrysu korony mnoży się przez 1,5. Aby zminimalizować uszkodzenia pozostałych drzew w strefie ochronnej stosuje się ogrodzenia. Niezależnie od średnicy minimalny promień od pnia powinien wynosić 2,3 m.